

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkirj

Nr. 21 (129).

31. mail 1924 a.

IV. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 800.—
 poole aastas 400.—
 weerand aastas 200.—

Üksik nummer maksab Mk. 20.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 5-15.

Awatud kell 1/9 — 1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:

1/1 lehek.	Mk. 3000.—	1/4 lehek.	Mk. 800.—
1/2	1500.—	1/8	400.—
1/3	1000.—	1/16	200.—

1/32 lehek. Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adressi muutmise 10 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksew arwe Eesti panga Tall. osak. nr. 543

Sisu: 1) Weel politseide ühendamisest. 2) A. Liit, Kuritegude jälgimine. 3) Välispolitsei 1923. a tegewuse aruanne. 4) Õigusteadusest. 5) Kirjadest toimetusele. 6) Ametlik osa. 7) Teenistuse ohwer. 8) Esperanto alalt. 9) Kuulutused.

Weel politseide ühendamisest.

Nagu juba lugejatele eelmisest „E. Politseilehe“ numbrist teada, pidi siseminister 1. juuniks ajutise politseide ühendamise ning wastawate krediidide kawadega esinema, mis ka sündinud on, kuna Wabariigi Walitsuse seisukoht nende kawade suhtes weel teadmata. Tahaksin lugejaid tutwustada üldjoontes esitatud kawaga.

Kawa sisaldab peajasalilikult ühendamise lähtekoha lahendamise sihtjoone — meie kolme politsei peawalitsuse liitumist wastawalt wastuwõetud seadusele. Selle kawa järgi kujuneks siis politsei peawalitsus ühe ülemaga eesotsas, kes kogu ühendatud politsei aparaati Wabariigis juhib. Temal oleksid kaks abi wastawate erialaliste teadmiste ning kogemustega. Üldisse politsei peawalitsusse kuuluksid ka politsei inspektor ja politsei kursuste juhataja ning 9 kantselei töäjõudu. Üldisele politsei peawalitsusele alluksid kolm eriosakonda, nimelt välis-, kriminaal- ja

kaitsepolitsei osakonnad, osakondade juhatajatega eesotsas ning erialaliselt wilunud wastawa arwu kantseleiametnikkudega. Endiste koosseisude järgi, kus politsei peawalitsustes 64 ametnikku teenisid, oleks ühendatud peawalitsuse ametnikkude arw 51 — seega 13 ametniku wõrra vähem. Asjast eemal seisja wõiks ehk siin vähendamise suhtes suuremate nõudmistega esineda, kuid tegelikult oleks selles küsimuses praegusel olukorral wõimata kaugemale minna, ilma kogu politsei aparaadi teguwõime halwamata. Sest wiie ja poole aasta jooksisul iseisewalt oma erialadel tegutsenud kolme politsei seadustega määratud ja väljakujunenud rohkearwuliste erinewate funktsioonide ühendamine nii keskkohas kui ka kohtadel on tehniliselt wõimata nii lühikesel aja jooksisul läbi wiia, nagu seda ka walitsus seaduse esitamise puhul Riigikogule öieti tähendas. Selle tõttu peab

uuesti moodustatud keskasutus oma eriosades ka võimalikult endistel alustel edasi püsima.

Kohtadel on juba koosseisude vähendamine tegelikult alanud, ning ligi kaks-sada ametnikku wabastatud. Muidugi tuleks ametnikkude vähendamist võimaliku ettevaatusega teostada, sest koosseisu vähendamisega peab töötamise wiisi muutmine ning vähegi läbiwiidaw töörohkuse vähendamine kaasas käima, muidu kannatab jällegi töö selle all.

Kuidas nüüd üksikute politsei erialade ametnikkude tegewust ning asjaajamise wiise kohtadel moodustada, selleks on weel wara konkreetsema kawaga kiires korras esineda, sest nagu juba tähendatud, on see sageli lihtsalt tehnilistel põhjustel raskelt teostataw.

Siin tuleb koondatud juhatusel eelolewat tegewust tema otstarbe suhtes, ning oludele wastawalt terawa tähelepanuga jälgida ja wastawaid kogemusi saawutada. Ainult sel teel, ettevaatlikult sammudes wõiks täielik liitumine otstarbekohast teostamist leida, kuna uisapäisa talitamisel väga halwad tagajärjed wõiksid olla. Sarnasest tegewusest omandatud andmetel ning kogemustel peaks ka kaaluw tähtsus olema uue üldise politsei korraldusseaduse aluste kindlaksmääramisel ning selle täpsema väljatöötamise juures.

Kõige selle juures ei saa tähendamata jätta, et politsei koosseisude vähendamise küsimuses nii mitmelteki poolt toonitatakse, et meie politsei aparaat endisest

weneaegsest arwurikkam ametnikkude poolest olewat, mis aga tööoludele ei wasta. Nii paljuidki olewat arwu õigustawaid asjaolusid siinkohal arwestamata jättes tahaks ainult mõnede peale neist tähelepanu juhtida. Meil on kõige pealt politsei tegewus weneaegsega wõrreldes mitmes suhtes laienenud. Nii on politsei õlgadel hulgalisele väljamaalaste perele peatuslubade andmine, teadete kogumine, nende elamislubade tähtaegade kontroleerimine, missugune töö wanasti kubermanguwalitsuste poolt tehtud sai. Meie ajal, kus rohkem otsekoheste maksude süsteem läbi wiidud, annab see politseile rohkesti tööd juure, kuna tuluning puhtakasmaksudega Wene politseil vähe tegemist oli, ka oli maal isikumaksude sissenõudmine ainult mõisamaadel politsei peale pandud, kuna mujal seda wallawalitsused toimetasid. Ka teiste walitsusasutustega koostöötamine oli pika aja jooksul välja kujunenud wahekorradade tõttu lihtsam kui meil, kus meie lühikese minewikuga ametkonnas asjata politsei tüütamised sagedamad. Teiseks on kriminaaltehnika ühelt poolt, ning kuritegewuse „tehnika“ teiselt poolt sedawõrd arenenud, et see erilisel hästi ettewalmistatud organisatsiooni tingib, kui kuritegewuse wastu edukalt wõidelda tahame ning siin endiste primitiiv wõtete-ga kaugele ei saa.

Kõike neid asjaolusid tuleb kindlasti arwesse wõtta, kui wähenemise kawa teostamisele asume.

K. K.

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(16. järg.)

Nägematute jälgede ilmutamine. Higi ja raswaolluste mõjul tekkinud näpujälgede ilmutamisel on kahesugune otstarb: elektrilambi ja lupe abil leitud jälgi kaasawõtmiseks ja wõrdlemiseks ette walmistada ja esialgse otsimise juures leidmatuks jäänud jälgi awalikuks teha. Kogemused tõendawad, et ilmutamine ka seal kõlbulikke latentseid jälgi leidis, kus kõige hoolsam walgustamine ja lupe midagi ei seletanud, näit. paberi peal.

Tehnika tunneb pika rea mitmesuguseid ilmutamise wiisisid, millistest meie

aga ruumi kokkuhoidmise pärast ainult niisugused välja walime, mis praegu osutuwad kõige enam otstarbekohastena. Nendest oleks eestkätt nimetada ilmutamist mitmesuguste pulbrite abil. Higi- ehk raswased papillaarjoonte jäljendid on kleepiwad ja kui nüüd näpujälje ehk üldse jäljekahtlase koha peale raputada ükskõik missugust tolmpreenet pulbrit, siis jääb pulber jäljendite külge kinni, kuna higi- ja raswawabadelt kohtadelt teda kerge waewaga maha raputada wõib. Pulbri walikul tuleb aga järgmist tähele panna:

1) On jälg seesuguse asja küljes, mida võimalik kaasa võtta, siis on ükskõik, missugust pulbrit tarvitatakse, muudkui walgel pinnal wõetagu tumedawärwilised pulbrid ja ümberpöördukt.

2) Walgel paberil on ilmutamiseks kõige kohasemad pulbrid grafiit ja tsinnober, wärwilisel paberil — lykopodium, kriit, gips.

3) Kõikidel muudel juhtumistel on soovitaw tarvitada tumepruuni bronkspulbrit, milline iseäranis soodne äratõmbe lehtede jaoks.

Pulbrid on saadawal rohukauplustes ja osalt ka apteekides.

Pulberdamine sünnib järgmiselt: jälje peale ehk jäljekahtlasele kohale raputatakse õhuke, aga tihe kord pulbrit. (Wäga sündsad on pulbri hoidmiseks kahekordse kaanega plekk topsikud, mille sisemine kaan pipraoosi taoliselt auke täis torgitud). Siis pööratakse pulberdatud asja pealmine külg laialilaotatud ajalehe kohal järsku liigutusega allapoole, nii et üleliigne pulber jälje küljest otse alla langeks. Jääb selle juures weelgi üleliigset pulbrit jälje külge, siis püüame seda kõrwaldada kergete löökidega wastu asja tagakülge. Lõpuks wõib jälge wiimastest üleliigsetest pulbri jäänustest puhastada õige nehme ja puhta juukspintsliga; wiimast abinõu ei tohi aga kunagi tarvitada paberi peal ilmutatud jälgede juures.

Tahetakse ilmutada näpujälgi seesuguste asiade küljes, mida wõimata ringi keerata, nagu ukсед, ahjud, aknaraamid, siis kantakse pulber nehme juukspintslil abil jäljekahtlasele kohale. Üleliigne pulber kõrwaldatakse sel juhtumisel ühe teise puhta pintslil abil. Lõpuks pandagu pulbritega ilmutades ka seda tähele, et jäljealune pind täiesti kuiw oleks, sest niiskel pinnal jääb pulber ka joonte wahedesse peatama. Niisket jälge hoitagu seni kuiwas (kuid mitte kõrge temperatuuriga) kohas, kuni ta pärjs kuiwaks saanud ja alles siis raputatagu pulbriga üle.

Peale eespool kirieldatud mehaaniliste ilmutamise wiiside on uuriate poolt ette pandud weel suur hulk keemilisi toiminguid. Nendest paneme tähele ainult ilmutamise wiisi joodi auruga. Kuna muud wiisid osalt ebakindlaid tagajärgi annawad ehk jälle ülearu keerulist laboratoorset käsitlust nõuawad.

Joodiauruga ilmutamine annab häid tagajärgi ainult paberist aluspinnal. Tarwi-

tatakse teda wanemate — mõne-päewaste, mõne-nädalaste — jälgede ilmutamiseks, kus pulberdamine jälje kuiwamise tõttu enam oma otstarwet ei täida. Ilmutamise wiis on lihtne: wõetakse wasta- wana suuruse madal, laia põhjaga nõu (umbes niisugune nagu neid tarvitatakse päewapildistuse töös), raputatakse nõu põhja peale ühetasane kord joodikristalle (keskmiselt 500 gr.), asetatakse ilmutataw paberi leht kahtlase küljega alla poole joodi peale ning kaetakse nõu pealt klaasplatttega, et aurude wäljapääsu takistada. Ilmutamise kestvus oleneb ära toa temperatuurist (mida kõrgem temperatuur, seda kiirem protsess), jälje wärskusest ja joodipuru hulgest. Mõnikord on juba 1 minuti pärast tagajärged nähtawal, teinekord kulub selleks tuntawalt kauem aega ära. Aegajalt wõetagu paber wälja, et selgusele jõuda, kas ilmutamine lõpule jõudnud. Ilmutamine on täielik, kui kõik jälje peensused selgelt nähtawale tulnud, ilma et paberise selle juures pruunika wärwi oleks omandanud. Joodi auruga ilmutatud jäljed tulewad kohe päewapildistada, sest juba mõne minuti pärast hakkawad nad kahwatama ja umbes poole tunni pärast on joonestik hoopis kadunud. Ilmutamist on aga võimalik weel teist korda ette võtta. Joodiga ilmutatud jälgedele äraauramist wõib tuntawalt takistada selle läbi, kui ilmutatud paberi leht pannakse kahe täitsa ühesuuruse klaasplattte wahele, mille serwad kahekordse paberiga õhukindlalt kinni kleebitakse. Sedawiisi on wõidud joodi jälgi rohkem kui kuu aja jooksul alal hoida.

Kelle oma on leitud näpujalg? Plastilised ja wärwilised näpujäljed wõiwad olude kohaselt väga kaua alal hoiduda; ka latentised jäljed lasewad endid heades tingimistes weel kuude pärast ilmutada. Kuriteopaigal on aga enne kuriteo toimimist harilikult palju inimesi oma asiatalituste pärast käinud ja seal wististi oma kätega üht ehk teist asja puudutanud. Kas on nüüd üldse võimalik jälgede keermises, mis seal waatluse puhul walitseb, wahet teha, millised neist tekkinud kuriteo toimija näppudest?

Kui jäljed leiduwad kuriteo toimimiseks tarvitatud tööriistade küljes ja ühtlasi selgub, et kuni politsei tulekuni keegi pole wiimastesse puutunud, siis on äärmiselt tõenäoline, et meil on tegemist kuritegija näpujälgedega. Samale otsusele jõuame,

kui leiame näit. negatiivsed jäljed ruumist, mis seisnud kaua aega tarwitamata. Muudel juhtumistel jääb see küsimus senikauaks lahutiseks, kuni leitud jäljed võrreldud kõikide inimeste näpujälgedega, kes teadupärast ja ausal põhjusel sündmuspaigal käisid enne toimimist ehk ka pärast seda. Selleks tulewad valmistada mõnesuguse värwiwa aine abil tähendatud isikute sõrmeotste papillaarjoonte äratõmbed, ehk politsei keeles — neilt võtta näpujäljed.

Näpujälgede võtmine (daktiloskopeerimine) sünnib järgmiselt: siledapinnalise metall- ehk klaasplate peale tipitakse tiku otsaga mõned tilgad trükimusta ja õõrutakse see kummist rullikese abil (wõib tarwitada ka harilikku neljakandilist radeerikumi) plate peale laiali, nii et viimane õhukese ühetasase värwi korruga kattuks. Siis võetakse daktiloskopeeritava sõrmed, mis enne seda sooja wee ja seebiga hästi puhtaks pestud ja põhjalikult ära kuiwaitatud, kordamööda, alustades parema käe põidlast, weeretatakse need esiteks kergelt, ilma wajutamata trükimustasel plattel ja selle järele kohe walge, paremat sorti paberi peal. Sedawiisi jääwad paberile kõigiti tõetruud papillaarjoonte kujutused.

Tapmiste puhul — muidugi siis, kui leiti kuriteopaigal kahtlasi näpujälgi — tulewad äratõmbed teha ka ohwri sõrmedest. See toiming läheb eelmisest lahku ainult selle poolest, et siin ametnik, wastuoksa, trükimustasel plattel ja selle järele kohe walge, ümber ja sedasama kordab papist aluse ehk õhukese laua tükikese peale kinnitatud paberilehega.

Kogemused tõendawad, et sugugi ülearune ei oleks, kui jälgija ka oma enda sõrmedest äratõmbed teeks ja neid leitud jälgedega võrdleks, eriti siis kui ta waatlust toimetades ei kannud kindaid.

Õhtu-Euroopa praktika tunneb üksikuid juhtumisi, kus kuritegijad sündmuskohale maha poetasid wõltsitud näpujäljed. Need juhtumised on jäänudki haruldasteks ja tagajärjed on olnud tähtsusetu, millepärast kaldun arwamisele, et oleks ilmaaegne neid lähemalt kirjeldada. Palju enam on kuulda olnud, et kuritegijad siin ja seal näpujälgede kartusel on „töötanud“ kinnastatud kätel.

Kuidas leitud näpujälgi ka asawõtta? Kui teopaigal leitud jälg on seesuguse asja küljes, mida wõimalik

suurema kuluta ja waewata kohalt lahutada ja asjatundja töötuppa toimetada, ilma et jälg wõi asi selle juures kannataks, siis wabaneb jälgija muudest jälje konserveerimise talitustest. Ta kaalugu aga hästi läbi, kuidas jäljealust asja nõnda sisse pakkida ja edasi toimetada, et õrn jälg tee peal rikutud ei saaks. Wäga otsarbekohane on näit. wäiksemaid tasapinnalisi asju nõnda sisse pakkida, et mõlemale poole näpujälge asetatakse madalad korgid ehk — puu klombikesed ja nende peale, üle jälje, õhuke laua liistuke, milline mõlemast otsast aluse külge kinni seotakse; lambi tsilindrist poetame läbi kaks parajat nõõri, mille otsad kinnitatud küljalit ruumika papist karbi põhja külge ning seome wabad otsad kahele poole karbi pealmise ääre külge; alustassi asetame kahe lauatuiki wahela ja seome nõõriga kokku jne. Wäga kohased oleks siin asitõenduste kastid, nagu need tarwitusel Prantsuse krim. politseis.

On aga jälg koha pealt lahutamatu asja küljes, siis võetakse appi asjaolude kohaselt: päewapildistamine, äratõmmete valmistamine fooliate abil ja kujundamine.

P ä e w a p i l d i s t a m i n e. Enesest mõistetaw, et päewapildistamine häid tagajärgi wõib anda plastilisi, wärwilisi ehk mehaanilisel wõi keemilisel teel ilmutatud jälgi pildistades. Kuid ka ilmutamata latentsete jälgede salapärased jooned, mis inimese silmale waewalt nähtawad, püüab kõiknägija päewapildi aparadi objektiiv kinni, kui talle aga küllaldaselt ja õigest kohast walgust antakse. Seda silmaspidades soowitatakse vähemalt tähtsamate kuritööde puhul teopaigalt leitud näpujälgi, kui see iganes wõimalik, päewapildistada. See maksab ühtlasi ka nende jälgede kohta, millised leitakse kaasawõetawate asjade küljes. Üleswõtteid tuleks teha kaks: üks asjast, mille küljes jälg leidub ja teine — eriti jäljest.

Kahjuks pörkab aga kuriteopaigal waja-lik päewapildistamine mitmete oluliste takistustega kokku. Kõige pealt ei ole alati wõimalik hariliku aparadiga pildistatawale objektile ligi peaseda, näit. jälg rahakapi sisemuses, teiseks ei ole wõimalik igakord saawutada üleswõtmiseks nõuetawat walgust kolmandaks wõiksid jäljed leiduda tugewasti reflekteeruwatel pindadel — peegli klaasi, poleeritud metalli küljes ja sealt üleswõtet tehes saaksime aparadi ja iseenda üleswõtte peegelpildis,

neljandaks kannatawad kumeratel pindadel (napsi klaasidel, rohupudelikestel) leiduwate jälgede üleswõtted perspektiivliste puuduste all, wiinendaks on wõimata harilikku aparaadiga päewapildistada wärwilisi jälgi, mis leiduwad samawärwilisel aluspõhjal ja lõpuks puudub kuriteopaigal wõimalus tehtud üleswõtteid kohe ilmutada, et kontroleerida, kuiwõrd need õnnestanud. Teaduslik päewapildistus on, tõsi küll, paljugi ülesloetud takistustest ära wõitnud, tarwitusele wõttes erilise konstruktsiooniga aparate ja mitmekesiseid walguse filtreid, kuid igapäisele reamehest jälgijale püsiwad need weel mõne aja kestel kättesaamatutena, millepärast nende lähemast kirjeldamisest siin kohal loobume. Asjast huwitatuile wõib soowitada

Dr. Heindl'i suurepärasest raamatust selle aine üle „System u. Praxis der Daktyloskopie.“

Kui aga tingimised wähegi soodsad, siis wõetagu suuremate kuritegude puhul kuriteopaigal näpujälgede päewapildistamine harilikku aparadi ja platetega ette, seda enam, et wärwiliste ja osalt ka plastiliste jälgede jäädwustamiseks tihti muid abinõusid üle ei jää. Walgustada lühikest aega ereda küljewalgusega ja pilt ilmutada aeglaselt mõjuwas kontsentreeritud wedelikus. Weriste näpujälgede päewapildistamisel wõetagu ka seda arwesse, et neid ilma walgusfiltrita wõib pildistada ainult walgelt, helehallilt, koobaltsiniselt, ultramariinisiniselt ja magentasiniselt aluspinnalt. (Järgneb.)

Wälispolitsei 1923. a. tegewuse aruanne.

Üldiselt peab tähendama, et 1923. a. on möödunud ilma suuremate muudatusteta. Olgugi, et mitmed suuremad kawad ka sel aastal kokku seati, kuid teostamisele asuti 1924. a. Eriti peab alla kriipsutama selles mõttes koosseisude kokkutoimimist ja ühes sellega politseide ühendamist, mis praegu teoksil. Koosseisude alal on suuremaid wähendamisi olnud 1923. a. ainult wabapalgaliste piiripolitsei ametnikkude suhtes, misugune instituut likwideeriti 1. septembriks 1923.

a. Sellega wabastati ametist 65 wabapalgalist piiripolitsei kontrolööri. Et tähendatud ametnikud palga ja warustuse kauba punkte omanikkudelt said, siis ei olnud neid ka politsei kinnitatud koosseisu üles wõetud, ning sellepärast koosseis muudatusi ei olnud. Politsei tegewuse üle parema ülewaate saamiseks on aruanne toodud tabelites ja jaotatud 2 ossa: 1) politsei tegewus ja 2) koosseis.

Politsei asutuste tegewus.

1. Läbikäinud kirjade ja algatud ning lõpetatud aktide arw.

Asutuse nimetus.	Kirju.		iga isiku kohta päewas.	Akte (asju).		Märkused.
	Sissetulnud.	Wäljaläinud.		Algatud.	Lõpetatud.	
Politsei Peawal.	67.966	38.208	10,4	36.421	40.659	Aktide all on mõeldud lauaühendi numbrite arw. Kirjade arw iga isiku peale päewas on arwatud kõikide ametnikkude peale, wälja arwatud wanemad kordnikud, kordnikud, käskjalad ja wangiwahid. Arwesse on wõetud sissetulnud ja wäljaläinud kirjade arw. Tööpäewi on arwatud 300 aastas.
Tall. l. politsei	398.474	422.154	16,4	169.309	166.105	
Raudtee politsei	59.265	77.944	7,6	29.439	29.06	
Tartu linna	121.408	124.692	13,8	99.889	95.222	
Narwa	63.480	73.913	8,3	53.934	53.548	
Harju maak.	141.126	128.587	12,0	62.686	60.591	
Wiru	165.379	193.817	13,3	85.554	79.519	
Järwa	84.120	103.868	15,7	45.021	43.537	
Lääne	133.065	128.165	13,4	44.639	42.029	
Tartu	150.318	190.246	11,2	75.888	64.817	
Walga	50.406	52.621	8,1	47.260	46.680	
Wõru	93.325	122.679	9,9	48.123	46.015	
Petseri	93.838	103.343	14,3	33.166	43.419	
Wiljandi maak. politsei	111.987	114.992	12,4	55.694	55.261	
Pärnu	101.702	109.969	8,4	6.703	62.028	
Saare	77.329	100.723	19,2	55.863	54.951	
Kokku	1.913.188	2.085.921	12,2	1.007.589	984.190	

Ülewalpool toodud tabelist saame ülewaate puht kantseleilise tegevuse üle. Huwitaw on selle juures wahekord, kui palju paberisi tuleb päewas ühe ametniku peale ühes ehk teises maakonnas, ja sellest selgub ka osalt, kus wõiks töäjõudu vähendada, kuna keskmine paberite arw on 12,2. Loomulikult ei näita käesolew tabel weel kõiki tööd, mis asutustes teha on, kuid suhteliselt jääwad wahekorrad siiski sarnaseks, nagu nad tabelis näidatud. Kui me tahame tööhulka arwestada, siis peame arwesse wõtma ka politsei üksuste maa-ala suurust, sest paberit täita linnas ehk maal, sellel on suur wahe, kuna maal tuleb ametnikul iga paberi pärast hulk maad ära käia. Selle eest on linnades aga palju teisi ülesandeid, nagu korrapidamisi koosolekutel, lõbustuskohtades, wahikorrad jne., Siiski peab linnades paberite arwu üksiku ametniku kohta wäiksemalt wõtma, sest seal kasutatakse kantselei jõududena ära ka kordnikke.

2. Teated igasuguste tunnistuste ja lubade väljaandmise üle:

a) Politsei Peawalitsuse poolt:

Tunnistuste nimetus.	Tunnist. arw.	Saadud summa. Mrk.	Märkused.
Laskeriistade ja laskemoonaga kauplemise ja töökodade lubasid . . .	97	—	
Päewapiltide üleswõtete lubasid .	81	—	
Korjanduste lubasid	529	—	
Näitemüükide „	346	—	
Loteriide „	214	—	
Wälispasse „	3859	8.805.890	Nendest makсутa 137 passi.
Certificate ja Nanseni passe . .	329 345	301.900	
Sissesõidu wiisumismisid	1118	875.361	
Mitmesuguseid muid tunnistusi ja lubasid	744	—	
Kokku .	7662	9.983.151	

b) Kohaliste asutuste poolt:

Asutuse nimetus.	Laske-riista load.	Isikutunnistused.	Hobusepassid.	Muud kõiksugused tunn.
Tallinna linna politsei	2.705	13.090	296	11.254
Raudtee politsei	218	260	—	399
Tartu linna politsei	993	4.537	172	4.522
Narwa linna „	300	3.018	77	1.922
Harju maak. „	2.774	975	24	1.718
Wiru „ „	3.179	604	39	1.316
Järwa „ „	1.798	287	12	557
Lääne „ „	1.866	328	36	445
Tartu „ „	3.720	59	—	709
Walga „ „	976	804	28	843
Wõru „ „	1.811	332	16	465
Petseri „ „	627	305	13	684
Wiljandi „ „	3.011	1.008	64	698
Pärnu „ „	3.304	1.922	53	1.279
Saare „ „	733	188	6	470
Kokku:	28.015	27.717	836	27.281

Teated wäljamaalaste kohta.

Asutuse nimetus.	Wäljamaalasi registreeritud.	Wäljantud peatusload.	Wäljasõidu wiisumid antud.
Tallinna linna politsei	8.546	20.477	8.578
Raudtee „	83	—	—
Tartu linna „	1.046	3.751	1.707
Narwa „ „	545	6.697	312
Harju maak. „	334	2.667	367
Wiru „ „	699	5.260	342
Järwa „ „	215	948	104
Lääne „ „	239	741	172
Tartu „ „	231	1.412	147
Walga „ „	310	1.533	773
Wõru „ „	143	997	186
Petseri „ „	201	1.128	78
Wiljandi „ „	184	1.052	129
Pärnu „ „	483	2.559	399
Saaremaa maak. „	180	614	161
Kokku	13.439	49.836	13.455

Märkus: Wäljamaalasi oli Eestis 1. jaan. 1923 a. 27.351 ja 1. jaan. 1924 a. 33.285. Aasta jooksul on Siseministri määruste põhjal wäljamaalasi üle piiri wälja saadetud 145 ning 5 interneeritud.

Teated

ülepiiri liikumise kohta piiripunktide kaudu.

Aasta jooksul piiripunktide kaudu sisse sõitnud:

- a) Eesti kodanikke — 14.923.
b) väljamaalasi . . . 24.796.

Kokku: 39.719.

Sama aja jooksul välja sõitnud:

- a) Eesti kodanikke — 13.566.
b) väljamaalasi . . . 24.502.

Kokku: 38.068.

Teated salaja ülepiiri tulnud isikute kohta.

Kuud	Salaja ülepiiri tulnuid		Nendest tagasi välja saadetud		Eestisse elama lubatud jääda		Ajutiselt peatada lubatud
	eestl.	muul.	eestl.	muul.	eestl.	muul.	
Jaauar	35	61	5	11	30	48	2
Weebuar	26	40	1	11	25	24	1
Märts	46	62	4	32	41	30	1
Aprill	37	29	1	7	36	22	—
Mai	16	26	—	7	16	19	—
Juuni	16	38	—	12	16	22	4
Juuli	39	45	4	14	35	26	5
August	20	36	—	26	20	9	1
September	14	48	1	23	13	20	5
Oktoober	20	43	—	36	20	6	1
Nowember	20	43	1	32	19	10	1
Detsember	19	13	1	4	8	5	4
Kokku:	298	484	18	219	279	241	25

Teated täidetud kohtu otsuste ja administratiiv määruste üle, ühes sissenõutud trahwi summa suurusega.

Asutuse nimetus.	Kohtu otsused.		Administratiiv määrused.	
	Arw.	Trahwi summa. Mrk.	Arw.	Trahwi summa. Mrk.
Tallinna l. pol. Raudtee politse.	5354	3.134.353.—	2271	1.401.919.—
Tartu l. politsei	116	95.980.—	71	39.500.—
Narwa l. "	3043	1.911.751.—	1074	244.456.—
Harju maak. pol.	690	462.167.—	211	71.435.—
Wiru " "	1905	1.562.176.—	1082	480.928.—
Järwa " "	3366	1.771.167.—	452	130.350.—
Lääne " "	836	438.723.—	368	125.795.—
Tartu " "	1208	831.058.—	284	145.025.—
Walga " "	4792	3.332.923.—	1803	545.337.—
Wõru " "	1402	1.099.644.—	124	54.740.—
Petseri " "	1668	1.347.045.—	785	191.208.—
Wiljandi " "	2172	1.009.423.—	739	235.225.—
Pärnu " "	2252	1.805.308.—	294	94.930.—
Saaremaa " "	2751	1.604.767.—	260	50.180.—
	867	349.550.—	1319	262.601.—
Kokku:	32.422	20.837.037.—	11137	4.073.629.—

Teated maksuteadaandelehtede, kohtu kutsete ja mitmesuguste muude teadaannete politsei kaudu kättetoimetamise üle.

Asutuse nimetus.	Maksuteadaandelehtede arw.	Kohtu kutsete arw.	Mitmesuguste muude teadaannete arw.
Tallinna linna politsei	43.672	87.117	15.517
Raudtee " "	1.398	1.440	566
Tartu linna " "	25.131	22.582	11.534
Narwa linna " "	7.373	7.373	1.751
Harju maak. " "	4.415	4.487	3.808
Wiru maak. " "	14.966	10.858	5.069
Järwa maak. " "	10.830	2.566	3.730
Lääne maak. " "	17.832	2.003	1.926
Tartu maak. " "	9.212	4.956	10.729
Walga maak. " "	9.307	5.927	4.888
Wõru maak. " "	5.881	6.178	623
Petseri maak. " "	9.236	3.438	2.724
Wiljandi maak. " "	11.567	5.933	8.954
Pärnu maak. " "	17.188	9.608	7.093
Saaremaa maak. " "	1.716	2.830	3.853
Kokku:	189.723	177.296	82.675

(Järgneb.)

Õigusteadusest.

Administratiiv-protsess.

Administratiiv-kohtud ja nende alluwas.

IV.

Asjade harutamine (§ 17—20).
Asjade harutamine sünnib awalikul kohtuistungil. Asja kinniste uste taga harutada võib kohus

ainult oma sellekohase otsuse põhjal neil kordadel, kus asja kinnine harutus tsiwiilkohtupidamis-seaduses ette nähtud (waata leh. 14).
Ilmunud asjaosalised wõiwad ise ehk wolinik-

kude läbi kohtule seletusi anda ja tõendusi ette panna. Nende mitteilmumine ei takista asja harutamist ja otsuse-tegemist. Nende äraolekul tehtud otsust ei loeta tagaselja otsuseks, nagu seda tsiw.-kohtutes tehakse.

Eraldi, mis puutub wolinikkudesse, siis puuduwad nende kohta lähemad määrused ja sellepärast tuleb nende suhtes Tsiw. kp. s. järele käia (leh. 18; R. Ad. t. nr. 391 — 22 a.); nii, näit. wõiwad omawalitsuse asutuse esimees wõi liige asutuse nimel kaebtust tõsta ehk wälja astuda, kui asutus on neid seks eraldi wolitanud.

Ühe ehk teise fakti asjaosaliste poolt õigeks-wõtmine ei ole kohtule asja otsustamise juures mitte kõitew ega kohustataw, nii, nagu tsiwil-prosessis, waid kohus hindab niisugust tõekstunnistamist nagu iga teist tõendusmaterjaali. Asjaosalisi wamnet wanduda lasta ja selle põhjal asja otsustada, on keelatud.

Admin.-kohtul on õigus asjasse puutuwaid tõendusi üldisel alusel läbi katsuda, tunnistajaid üle kuulata jne., sealjuures ei ole tema piiratud nende tõendustega, mis asjaosalised ise ette toowad, waid ta wõib ka iseseiswalt asja selgituseks abinõusid tarwitusele wõtta ja tõendusi koguda. Nii wõib kohus: asutustelt ja kolmandatelt isikutelt tarwiliste dokumentide ja teadete ettepanemist nõuda; asjaosaliste poolt ülesandmata tunnistajaid ja eksperte wälja kutsuda ja üle kuulata; koha peal ülewaatamist ette wõtta; asjaosalistele kuulutada, missuguseid tõendusi nad peawad ette tooma, mille saamiseks ta neid tarwiliste tunnistustega warustab jne.

V.

Asjade otsustamine (§ 21—26).

Kohus teeb otsuse oma sisemise äratundmise järele, mis seaduse ja kogu asjaolude peal peab põhjenema, kusjuures kohus piiratud ei ole ainult nende tõendustega ja andmetega, mis asjaosalised ette tõid. Kohtuotsus wõib ka asju puudutada, mis asjaosalised omis nõudmistes sugugi nimetanud ei ole, kui need asjad ettetoodud nõudmistega lahutamata on seotud.

Administratiiv-kohus wõib otsustada: 1) protesti ehk kaebtust tagajärjeta jätta; 2) protesteeritud ehk kaebatud korraldusi, määrusi, otsusi ehk tegewust kas täielikult ehk osalt tühjaks tunnistada, tarwilisel korral ette kirjutades, tühjakstunnistatud akti asemel uut korraldust, määrust ehk otsust wälja anda, ehk uut tegewust ette wõtta antud juhataste järele; 3) ette kirjutada wastawale asutusele ehk ametnikule kas teatud tegewus ette wõtta ja täita, kui see talle seaduse ehk walitsus-wõimu kohustawa määruse läbi sunduslik, ehk kui seda paratamata tarwis on seadusliku korra ja kaebaja õiguste jalule seadmiseks, — ehk jälle teatud tegewusest hoiduda ja loobuda, ja 4) amet-

nikke seaduses ettenähtud kordadel ametist tagandada. Aga et administr.-kohus oma otsuses ainult konstateerida wõiks, et teatud tegewus seaduswastane on, ilma et kaebatud otsusi tarwis oleks muuta, seda õigust adm.-kohtul ei ole. (R. Adm. t. nr. 136 — 20 a.)

Asja harutamisel süüteo tundemärkide ilmsikstulemine, niisama ka kriminaal eeluurimise algamine ei takista protesti ehk kaebtuse äraotsustamist administratiiv-kohtus.

Protesti ehk kaebtuse tõstmine administratiiv-kohtus ei takista protesteeritud ehk kaebatud otsuse, määruse, korralduse ehk tegewuse tühjakstunnistamist kui ka muutmist, kaebaluse enese ehk temast kõrgema administratiiv-wõimu poolt.

Kui administratiiv-kohus ära näeb, et kohtualune otsus, määrus, korraldus ehk tegewus niiswõrd tühjakstunnistatud ehk muudetud on, et seega protesti ehk kaebtuse alus ära langeb, siis lõpetab ta asja toimetuse ära.

Administratiiv-kohtu otsused awaldatakse ja kuulutatakse erasikutele ja asutustele selles korras, nagu tsiwilkohtupidamisseaduses ette nähtud (leh. 28). Riigi- kui ka omawalitsus-asutustele ja nende ametnikkudele teadustatakse otsusest ärakirja kättesaatmise teel.

VI.

Otsuste peale edasikaebamine (§ 27—35).

Niihästi rahukohtuniku kui ka rahukogu otsuste peale wõib rewisjoni-kaebtuse ehk -protesti teel Riigikohtusse edasi kaebada ühe kuu jooksul otsuse kuulutamise päewast arwates. Selle tähtaja wältusel wõiwad ka asjast mitte osawõtnud, kuid asjast huwitatud isikud Riigikohtule kaebtusi anda, ühtlasi paludes neid kolmandate isikutena asjast osa lubada wõtta. (R. Adm. t. nr. 578 — 1922 a.)

Rewisjoni kaebtus ehk -protest kirjutatakse tingimata Riigikohtu nime peale ja antakse wastawale rahukohunikule ehk rahukogule sisse, Riigikohtule edasisaatmiseks ühes kohtuaktiga.

Rewisjoni protesti wõib tõsta ülewalwe ametnik; rewisjoni kaebtust anda wõiwad teised asjaosalised.

Rewisjoni protest ehk -kaebtus peab eneses sisaldama: 1) põhjusi, mispärast protestitõstja ehk kaebaja otsusega rahul ei ole, 2) palwe, et Riigikohtus otsuse tühjakstunnistaks ehk muudaks.

Rewisjoni protestile tuleb üks ärakiri kaebaluse tarwis juure panna. Rewisjoni kaebtusele tuleb juure lisada 25 resp. 100 mk. rewisjoni maksu ja kaks ärakirja, millest üks wastaspoolele, teine ülewalwe asutusele ehk ametnikule saadetakse. On rewisjoni protestile ehk kaebtusele dokumendid juure pandud, siis tu-

leb ka dokumentidest wastaw arw ära kirju ligi panna.

Rahukohtunik ehk rahukogu saadab rewisjoo ni protesti ehk kaebtuse ühes kohtu aktiga Riigikohtusse edasi, niipea kui ära kirjade kättesaamise üle asjaosaliste poolt allkirjad kohtusse on tagasi jõudnud.

Kuu aja jooksul pärast ülemalnimetatud ära kirjade kättesaamist wõiwad asjaosalised seletuskirju rewisjoo ni kaebtuste ja -protestide wastu Riigikohtule saata.

Riigikohtus asja läbiwaatamise juures asjaosalisi wälja ei kutsu. Kuid asja harutamisel ilmunud asjaosalised ehk nende wolinikud wõiwad suu sõnaliselt seletusi anda.

Riigikohtus waatab asja sisuliselt läbi ning otsustab kaebtust ehk protesti tagajärjetaks jätta, kui see põhjendatud ei ole; leiab ta aga kaebtuse ehk protesti põhjendatud olewat, siis teeb ta otsuse tühjaks ehk muudab teda ja teeb uue otsuse kas ise ehk saadab asja uueks otsustamiseks esimese järgu kohtusse tagasi. Asja uuesti otsustamine sünnib teise rahukohtuniku ehk rahukogu poolt, wõi sama rahukogu poolt teises koosseisus.

VII.

Maksud ja kulud (§ 36—39).

Administratiiv-asjus kohtu poshlini ei wõeta ning asjaajamise eest pooltele tasu ei määrata.

Eraisikud ja -asutused peawad administratiiv-asjus tempelmaksu, kantsleile poshlini kui ka tunnistajatele ja ekspertidele tasu maksuma sellel määral, nagu seadus tsiwiil-asjade kohta ette kirjutab, ning peale selle weel rewisjoo ni kaebtuste sisseandmise puhul rahukohtunikude otsuste peale 25 marka ja rahukogude otsuste peale 100 marka rewisjoo ni maksu.

Omawalitsusasutused on tempelmaksust wabad, kannawad aga kõik müüd maksud ja kulud, nagu eraasutusedki.

Ülewalwe ametnikkude protestid on kõigist maksudest wabad. Kuulatakse nende nõudmise peale, ehk ka kohtu enese algatusel, tunnistajad ehk eksperdid üle, siis kannab need kulud riigi kassa.

VIII.

Otsuste täitmine (§ 40—43).

Otsus astub seadusjõusse, kui esimese järgu kohtus ta wastu seaduses määratud tähtajal rewisjoo ni kaebtust ehk protesti pole antud ehk kui Riigikohtus lõpuliku otsuse on teinud, ilma asja uuesti läbiwaatamisele andmata esimese järgu kohtusse.

On otsus seadusjõusse astunud, siis wõib asja uut läbiwaatamist nõuda ainult Ts. kp. s. § 792 ja järg, ettenähtud korras (leh. 33).

Otsus saadetakse wiibimata täide pärast tema seadusjõusse astumist.

Esimese astme kohus teatab otsuse seadusjõusse astumisest kaebealusele ametnikule ehk asutusele, ning ühtlasi ka ülewalwe ametnikule. Kaebealune ametnik ehk asutus on kohustatud otsust wiibimata täide saatma ja tema järele käima; wastasel korral langeb ta seadusliku karistuse alla. Järelwalwe asutuse wõi ametniku kohus on aga selle järele walwata, et otsus tõesti saaks täidetud.

Palwe kohtuotsuse seletamise asjus antakse, nagu tsiwiil-asjadeski, sellele kohtule, kes otsuse teinud.

Märkus. Mis puutub kohtumaksudesse administratiiv- ja tsiwiil-asjades, siis on praegu Riigikogus uus kohtumaksude seaduse eelnõu harutamisel, mille sisu allpool ette toodud:

Kõikide paberite pealt, mis kohtule antakse, samuti ka täitmislehtede pealt, wõetakse tempelmaksu: rahukohtunikude juures ja rahukogudes (II a.) 30 mk. poogna pealt ja rahukogudes — I a., kohtupalatis ja Riigikohtus 60 mk. poogna pealt.

Nõudepalwe pealt wõetakse kohtulõiwu: 1) kui nõudehind ei ulata üle 100.000 m. — 3% nõudehinnast; 2) kui nõudehind üle 100.000 m., kuid mitte üle 1.000.000 m., esimese 100.000 m. pealt 3000 mk. ning ülejääwa summa pealt 2½%; 3) kui nõudehind üle 1.000.000 m. — esimese 1.000.000 m. pealt 25.000 mk. ning ülejääwa summa pealt 2%. Sama poshlini wõetakse ka wastunõuete pealt, kolmandate isikute palwete pealt asjaosaliseks astumise kohta iseseiswa nõudmisega, apell. k. pealt ning kajade pealt tagaselja otsuste wastu.

Asjus, mis ei ole hinnatawad — rahukohtu asjades 100—1.500 mk. ja rahukogu as. 1000—50.000 mk.

Kassatsiooni kautsjoni wõetakse rahukogu, kui II-astme kohtu otsuse tühistamise palwelt kohtulõiwu suuruses, kuid mitte alla 500 m. ja mitte üle 15.000 m. Kaebuse rahuldamise korral antakse kautsjon kaebajale tagasi.

Kohtumaksudest on wabastatud:

- 1) nõudmised, mille hind ei ulata üle 1000 m.;
- 2) nõudmised, mille kohta waesuse õigus tunnistatud.

Hoiuasjus wõetakse kohtumaksu: 1) kui waranduse wõi õiguse wäärtust wõiks hinnata rahas, siis ½% sellest hinnast, kuid mitte alla 100 ja mitte üle 10.000 m.; 2) kui hinnata ei saa, siis 100—10.000 mk. kohtu määramise järele.

Otsuste, dokumentide ning muude paberite ärakirjade, täitmislehtede, tunnistuste jne. väljandmisel võetakse kantseleimaksu nende valmistamise eest 25 mk. lehekülje pealt.

Administratiiv asjades võetakse rewisjoooni maksu 200 resp. 1.000 mk.

Eraisikud ja -asutused maksavad adm. asjus tempelmaksu, kantseleimaksu jne. samal määral, nagu tsiivil-asjus. (Lõpp.)

Kirjadest toimetusele.

Politsei sõiduraha tuleks tõsta.

Wabariigi Walitsuse poolt 2. novembril 1921 a. vastu võetud määrusega määrati muu seas maakonna politsei jaoskonna ülematele ametsõidu kuludeks ja päewarahadeks sõitude eest oma ametkonna piirides iga kuu kohta 3200 mk. ja walla raiooni ülematele — 3000 mk. („R. T.“ nr. 101 — 1921 a.). Tol ajal oli võimalik selle rahaga hobust üleval pidada ehk küüdiga sõita, sest küüdi taks oli siis 3 mk. kilomeetri pealt („R. T.“ nr. 145 — 1920 a.). Riigikogu poolt 29. juunil 1922 a. vastu võetud määrusega on küüdi taks 3 marga pealt tõstetud 10 marga peale („R. T.“ nr. 89 — 1922 a.). Sest ajast saadik on elukallidus tõusnud ja ka palkasid ja päewarahasid on tõstetud, kuid sõiduraha ei ole tõstetud. Piiriwalwes, kus riigi poolt hõbused üleval peetakse, läheb ühe hobuse ülespidamine kuus maksma keskmiselt 4373 marka, seega kaugelt üle 1000 marga kuus rohkem kui politseiametnikud saavad.

Ajakirjanduses on tihti nurinat kuulda, et kõrgemaid politseiametnikke kuskil ei ole näha. Arwan, et iga jaoskonna ülem liiguks heameelega rohkem omas jaoskonnas ümber, kuid selleks puudub võimalus, sest sõidud maal on seotud

suurte kuludega. Meil on postijaamad ainult paberil, tegelikult on neil nii vähe hobuseid, et waevalt jätkub posti weoks, kuna sõitudeks üle ei jää. Minu asukohas üldse ei olegi postijaama. Kes on sõitnud walla küüdiga, see teab väga hästi missugune on sõit ühe hobuse ja weowankriga, millega jaoskonna ülem igasuguse autoriteedi kaotab. Politsei sõidud on pea kõik äkilised ja rutulised, kuna küüdi peab vähemalt ööpäew ette nõudma. Jäeb üle ainult oma hobust pidada, kuid selleks ei jätke raha. Väljasõidu kohtadel ei ole jaoskonna ülematel priikorterit. Teised riigiteenijad saavad ametsõidudel päewaraha „R. T.“ nr. 43 — 1923 a. awaldatud seaduse põhjal, kuna politseiametnikkudel on see kõigest 3200 marka (sõit ja päewaraha). Wene ajal said jaoskonna ülemad 50 rubla kuus sõidu- ja päewaraha ja siis maksis sõit 2 hobuse ja wedruwankriga 6 kopwerst, nüüd aga 14 mk. kilomeeter. Ka raiooni ülemate seisukord on wilets. 3000 margaga on wõimata hobust üleval pidada, kuna 5220 margalisest palgast on wõimata juure maksta.

Nüüd, kus 1925 a. eelarwe kokkuseadmisel tuleks neid puudusi tõsiselt silmas pidada ja parandusi ette wõtta.

Jaoskonna ülem M.

Ametlik osa.

Kohtuministeriumi määrusega 24. V. s. a. nr. 2 — Tallinna-Haapsalu rahukogu ringkonna rahukohtunikude tööpiirkondade muutmise kohta — on Nõmme alew Keila rahukohtuniku jaoskonnast üle wiidud Tallinna 9. jaoskonna rahukohtuniku tööpiirkonda.

Riigikohtu otsused.

I

Kas riigi ametniku wõi töölise adopteeritud lapsed wõiwad maksuta arstiabi saada.

Wastus eitaw.

Wabariigi Walitsuse poolt 29. sept. 1922. a. vastu võetud ja „Riigi Teatajas“ nr. 123—1922. a. wäljakuulutatud „Walitsuse asutustes töötawate ametnikkude ja töölise haiguse korral kindlustamise määruste ja arstiabi andmise muutmise“

(„R. T.“ nr. 26/27—1920. a. määruse § 1. a.) — § 2. tähendus 2. järele loetakse ametniku wõi töölise perekonna liikmeks tema abikaasa ja lihased lapsed, kuna W. W. poolt 6. weebr. 1920. a. vastu võetud määruse („R. T.“ nr. 26/27—1920. a.) § 2. tähendus 2. järele loeti ametniku wõi töölise perekonna liikmeks naine, lapsed kui ka kõik isikud, kes alaliselt tema juures ja ülespidamisel faktilise perekonna liikmena elasid. Sellest näeme, et § 2. tähendus 2. uue redaktsiooni järele on ametniku wõi töölise perekonna liikmete mõistet maksuta arstiabi andmise suhtes kitsendatud. Et tähendatud W. W. määruse endises redaktsioonis räägiti lastest laiemas mõttes ja uuemas ainult lihastest lastest, siis tuleb sellest järeldada, et maksuta arstiabi wäärilisteks loetakse ainult riigi ametnikkude ja töölise lihased, aga

mitte adopteeritud lapsed, sest wastasel korral oleks § 2. tähendus 2. endine redaktsioon laste kohta alale jäetud.

II.

Wäljamaal walmistatud wolikirjade maksvus Eestis.

Ülewenemaalise tarwitajate ühisuse keskliidu (Tsentrosojus) poolt oli kellegile Georg Salomon'ile Moskwas 26. juulil 1920. a. wolikiri wälja antud. Selle wolikirja põhjal andis G. S. Tallinas notari juures 19. nov. 1920. a. Eestis tegutsewale wannutatud adwokaadile P. edasiwolituse. Kohtupalat tunnistas edasiwolituse mittemaks-waks, sest et algwolikirjal Eesti esituse wiisum

puudub, mis tõendanud oleks, et algkiri Wene seadustele wastawalt kokku on seatud. — Riigikohus leidis, et Eesti esituse wiisumi puudumine wäljamaal walmistatud wolikirjal iseenesest wolikirja weel mitte tühiseks ei tee, eriti, kui arwesse wõtta, et Eesti esitusi kaugeltki mitte kõikides riikides olemas ei ole ja ka kõne all olewate wolikirjade wäljaandmise ajal Wenemaal weel olemas ei olnud. Niisugusel korral wõis kohtupalat Eestis antud edasiwolitust ainult siis tühjaks tunnistada, kui algwolikiri tõepoolest Wene seadustele ei wastanud, mitte aga wormilisel põhjusel, wiisumi puudumise pärast. (Tsiw. osak. toim. nr. 82—1924. a.) („Õigus“).

Teenistuse ohwer.

Õöl wastu 20./21. maid s. a. langes teenistuse ohwriks salakauba wedajate tabamisel piiriwalwe Tallinna jaoskonna Randwere kordoni ülem weltweebel August Johani p. Issak.

† Weltweebel August Issak.

Kadunu ühes walwur J a l a k a s'ega märkasid luurkäigul öösel kella 22 aegu Lepneeme küla läheduses kalda poole sõudwat kahtlast paati, mida nemad jälgima hakkasid, ühes walwur J a l a k a s'ega. Jälgimisel tuli I s s a k, kes salakau-

ba maaletoomise koha kindlaks tegi, ühines J a l a k a s'ega ning mõlemad asusid tähendatud koha lähedusse walwele. Kui salakaup (piiritus 400 liit.) paadist oli wälja laaditud ja koormad rannast liikuma hakkasid, andis weltweebel I s s a k käsu koormate seisma jätmiseks, mis peale aga salakaubitsejad ranna kiwide taha ennast ära peites I s s a k'u ja J a l a k a s'e peale tule awasid, kes omalt poolt ka wastasid. Tulewahetuses sai weltweebel I s s a k peast surmawalt haawata ja langes. Kuul on otsa eest juuste alguse kohalt sisse jooksnud ja wälja tulles kukla taguse täiesti purustanud.

August Johani p. I s s a k on sündinud 11. weebruaril 1895. a. Kasariitsa wallas, Wõru maakonnas. Alghariduse on saanud sama walla algkoolis. 1915. a. peale suurest ilmasõjast kuni lõpuni osa wõtnud. 1919. a. peale on wahetpidamata teeninud Eesti kaitsewäes, esmalt merewäes ning rannawalwes postiwänemana ja pärast praeguses piiriwalwes kordoni ülemana kuni surma saamiseni.

Kadunut jäid leinama: wanemad ja kolm öde.

Kadunu põrmu saatmisest Tallinna Juhkentali haigemajast kuni Balti jaamani wõtsid osa sise-minister, Piiriwalwe walitsuse ülem, osa Tallinnas wiibiwatest piiriwalwuritest ja Issak'u kaasteenijad.

Esperanto alalt.

Esperanto XVI üleilmlise kongressile,

mis Wiinis augustikuul s. a. saab ärapeatud, on senini üles annud üle 2000 osawõtja 27 riigist.

Ülesandmisi wõetakse wastu alandatud tariifi järele weel kuni 31. maini. Kongressile sõitjad wõiwad endid registreerida ka Tallinna ühingus Esperos, esmaspäewiti kella 8—10 õhtul.

Eelmiste kongresside eeskujul saab korraldatud mitmesugused laiaulatuslised teaduslised ja kunstilised esinemised, kooswiibimised, lõbustused, ekskursioonid jne.

Kongressi juures korraldatakse Rahwuswahelise Esperanto Instituudi poolt soowijatele ka Esperanto eksamid.

Raadio wõidukäik ja Esperanto.

Kahtlemata on raadio wõidukäiguga inimsoo elus uus ajajärk alanud ja ükski leidus ei ole end üldiselt nii kiiresti maksuma pannud, kui raadio ja eriti veel raadiotelefon.

Et kõikides maades raadiotelefoni kiire edenemisega kõik rahwused ja riigid korruga üksteisega otsekohesesse tihedasse ühendusse astusid, siis on arusaadaw, et ühise keele puudumisel selle tähtsa uuema aja ülesleiduse saawutused ei saa täielikult ära kasutatud. Ühise keele walimiseks kui ka paljude tehniliste küsimuste lahendamiseks, nagu laente pikkuse määramiseks, kella aja ühtlustamiseks, rahwuswahelise keskkoha ja saatejaamade otseühenduse loomiseks, sai kokku kutsutud Genfi 22. ja 23. aprillil s. a. eelkonwerents raadiotelefoni asjanduses rahwuswahelise kokkuleppe tegemiseks.

Konwerentsist wõtsid osa 39 esitajat tähtsamate raadiojaamade, seltside ja liitude poolt Inglismaalt, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Itaaliast, Tsheho-Slowakkiast, Hollandist ja Helweetsiast. Peale nende olid ametlikud esitajad saatnud Rahwasteliidu Tehniline komisjon, Rahwuswaheline Töö-Büro ja Helweetsia Posti ministeerium.

Tehniliste küsimuste kõrwal otsustas kongress raadiotelefoni alal ühenduskeelena maksuma panna Esperantot, kui ainsamat täieõiguslist rahwuswahelist abikeelt.

Ühtlasi tegi konwerents ettepaneku Rahwaste Liidule ja Üleilmilise Posti-Telegraafi Unionile, et lähemal ajal saaks kokku kutsutud riikide waheline konwerents raadiotelefoni alal, sest Londoni 1912. a. konwentsioon ja Washingtoni 1920. a. leping ei wasta enam praegusaja raadiotelefoni nõuetele.

E. S. E.

Wäljaandja: Toimetuskomisjon.

Wastutaw toimetaja: E. Maddison.

Tegew toimetaja: K. Kogermann.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksusetuks järgmised tunnistused:

- Kauber, Johannes Georgi p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Kalewa malewa polg. august. 1920 a. (21285)
- Wilbas, Gustaw Johani p., isikutunn. w. a. Kärla w. w. 24. 7. 23. a. nr. 60 ja sõjaw. wab. tunn. w. a. 3. suurtükiw. rühm. ül. 27. 7. 23 a. nr. 2155. (21290)
- Jürison, Iwan Konstantini p., isikut. w. a. Kärla w. w. ja hobusepass w. a. Kärla w. w. (21292)
- Leppik, Karl Mihkli p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Ranna pat. nr. 6 ül. poolt 29. 11. 23 a. (21294)
- Norberg, Alfred Jakobi p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Tall. Inseneeri patalion. ül. 21. 9. 20 a. nr. 8146. (21387)
- Jäär, Heinrich Hansu p., sõjaw. wab. tunn. w. a. 10. jal. rüg. ül. 30. 9. 23 a. nr. 6692. (21654)
- Järman, Johannes Jüri p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Skout. polg. ül. 13. 9. 20 a. nr. 8024. (21756)
- Poom, Jaan Liisu p., isikutunn. w. a. Raiküla w. w. 9. 11. 20 a. nr. 360, ja sõjaw. wab. tunn. w. a. Harju maak. rahw. ül. 4. 10. 20 a. (21902)
- Trougot, Johannes Joosepi p., isikutunn. w. a. 23. 4. 20 a. nr. 28, ja sõjaw. wab. tunn. w. a. 8. 4. 20 a. nr. 2447. (22004)
- Allikow, Anton Hansu p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Harju maak. rahw. ül. 6. 11. 20 a. nr. 21943. (22102)
- Sisask, Karl Hansu p., isikutunn. w. a. Päidla w. w. 23. 12. 20 a. nr. 410, ja sõjaw. reserw. tunn. w. a. Sakala partisanid. polg. ül. 20. 12. 20 a. nr. 20582. (22343)
- Nikolajew, Jegor Nikolai p., ajut. isikut. w. a. Tartu maak. pol. ül. 1921 a. nr. 96/4243, mille peale märgitud elamisluba 7. 12. 23 a. nr. 1352/14048 all, maksuwusega kuni 7. 6. 24 a. (23602)

- Schmidt, Peeter Jaani p., laskeriista luba, w. a. Tartu maak. pol. ül. 14. 9. 22 a. nr. 2548/9942. (23603)
- Oru, Iwan Gerasimi p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Soomusr. diw. tagawara patalioni ül. 26. 2. 20 a. nr. 3379. (22582)
- Fedorow, Aleksander, sõjaw. wab. tunn. w. a. Soomusr. diw. tagaw. pat. ül. 20. 3. 20 a. nr. 4142. (22585)
- Lindam, Rudolf, isikutunn. nr. 17137 ja laskeriista kandmise luba nr. 1915. (22821)
- Raudkats, Aleksander Jaani p., sõjaw. wab. tunn. w. a. 1-se diw. tagaw. patalioni ül. 30. 3. 20 a. (22983)
- Wolkonski, Sophie Grigori t. ajut. isikutunn. nr. 508, ühes peatusloaga, w. a. Harju maak. pol. nr. 1193. (22984)
- Kruusmann, Johannes, isikutunn. w. a. Harku w. w. 3. 7. 20 a. nr. 1510 ja laskeriista luba, w. a. Harju maak. pol. 14. 9. 22 a. (22991)
- Wekmann, Robert Johani p., isikutunn. w. a. Harku w. w. 12. 3. 20 a. nr. 1159 ja sõjaw. wab. tunn. (22993)
- Kroos, Jüri Hindreku p., Tall. linna tööwoormehe tunn. nr. 388. (22996)
- Pohl, Johannes Kaarli p., hobusepass. w. a. Nehatu w. w. 20. 3. 23 a. nr. 16. (22999)
- Allik, Jaak Johani p., sõjaw. wab. tunn. w. a. 6 jalaw. polg. 12. 5. 20 a. nr. 15294. (23017)
- Liigand, Hans, isikutunn. w. a. Taagepera w. w. 14. 2. 20 a. nr. 355 ja hobusepass. w. a. Wihula w. w. 30. 12. 20 a. nr. 406. Oskar Jaani p. Baumann'i nime peale. (23019)
- Pehk, Martin Jaagu p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Harju maak. rahw. ül. 15. 10. 21 a. nr. 21570. (23020)
- Telling, Hendrik Jüri p., isikutunn. w. a. Patküla w. w. 8. 5. 20 a. nr. 1234 ja sõjaw. wab. tunn. w. a. 1-se jalaw. polg. ül. 28. 4. 20 a. nr. 7342. (23023)
- Berg, Erna, hobusepass. w. a. Hummuli w. w. 31. 10. 21 a. nr. 159. (23024)
- Torotorow, Pawel, sõjaw. wab. tunn. (23218)

- Wister, Jaan Jaani p., hobusepass. w. a. Taagepera w. w. 24. 4. 22 a. nr. 63 ja laskeriista luba, w. a. Walga maak. pol. 24. 5. 23 a. nr. 316. (23025)
- Buchwestow, Jakob, isikutunn. nr. 119 ja hobusepass nr. 148. (23224)
- Kukin, Leonti, sõjaw. wab. tunn. (23228)
- Kaasik, Johannes, isikutunn. nr. 1250 ja hobusepass nr. 54. (23230)
- Rumberg, Gustaw Mardi p., sõjaw. wab. tunn. w. a. 1-se jalaw. polgu ül. 8. 4. 20 a. nr. 5338. (23325)
- Kersmann, Jakob Jakobi p., isikutunn., w. a. Kolga w. w. 30. 12. 19 a. nr. 327 ja sõjaw. wab. tunn., w. a. Harju maak. rahw. komm. 15. 10. 19 a. nr. 1161. (23326)
- Muugamäe, Aleksander Jaani p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Tallinna tagawara polgu ül. 30. 4. 20 a. nr. 12571. (23328)
- Reimann, Rudolf Karli p., isikutunn., w. a. Rapla w. w. 7. 9. 20 a. nr. 2413 ja sõjaw. wab. tunn. w. a. I jalaw. polg. nr. 13131 — 1920 a. (23435)
- Wassiljew, Boris Wiktori p., neatusluba, w. a. Pol. I jsk. ül. 1919 a. (23437)
- Hüttimäe, Eduard Johani p., isikutunn., w. a. Kärgula w. w. 1919 a. nr. 116 ja sõjaw. wab. tunn., w. a. Tallinna alam-ohwitserid. kooli ül. 29. 9. 23 a. nr. 4555. (23438)
- Mironow, Nikolai Aleksandri p., isikutunn. ja kodakondsuse tunnist. (23441)
- Kusnetsow, Nikolai Iwani p., välispass. w. a. Simferopolis — 1919 a. (23451)
- Kimberg, Peeter Madise p., hobusepass nr. 482. (23472)
- Martin, Jakob Madise p., isikutunn., w. a. Tori w. w. 15. 1. 20 a. nr. 299 ja püssipidamise luba, w. a. Pärnu maak. pol. ül. 4. 4. 23 a. nr. 713. (23485)
- Mihkelson, Jüri Mardi p., isikutunn., w. a. Tahkuranna w. w. 23. 6. 20 a. nr. 171 ja sõjaw. wab. tunn., w. a. Tall. Merewäe Side poolt 31. 10. 22 a. nr. 5340. (23491)
- Uesson, Karel Jaani p., wooriäri tunn. ja hobusepass. w. a. Tall. I. pol. 4. isk. nr. 48. (23496)
- Mumm, Johannes Jüri p., isikutunn., w. a. Awanduse w. w. 29. 12. 19 a. nr. 867 ja sõjaw. teenist. kõlbm. tunn., w. a. Wiru maak. rahw. ül. 22. 1. 19 a. nr. 472. (23501)
- Uibo, Rudolf Johannese p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Soomusr. brig. ül. 20. 8. 21 a. nr. 7731. (23505)
- Woll, Johannes Joosepi p., isikutunn., w. a. Porkuni w. w. 18. 12. 19 a. nr. 96 ja sõjaw. wab. tunn., w. a. I suurtükiwäe polgust 21. 4. 20 a. nr. 792. (23506)
- Smirnow, Mihail Wsewolodi p., aiut. isikut., w. a. Wiru maak. pol. ül. 6. 5. 21 a. nr. 39, ühes elamisloaga, w. a. Tartu maak. pol. ül. 8. 11. 23 a. nr. 1244, maksuwusega ikuni 2. 5. 24 a. (23518)
- Kommissar, Hans, hobusepass nr. 10. (23563)
- Ollewa, Thomas Mihkli p., hobusepass nr. 472. (23564)
- Paimets, Jüri Jaani p., hobusepass nr. 384, 435. (23564)
- Hoidorf, August Jüri p., isikutunn., w. a. Soomiste wallawal. 8. 11. 21 a. nr. 415. ja sõjawäest wab. tunnistus, w. a. Lääne maak. rahw. ül. 1. 11. 21 a. nr. 6605. (23702)
- Küsmann, Tõnis Tõnise p., sõjawäest wab. tunnistus, w. a. Lääne maak. rahwawäe ül. 22. 4. 20 a. nr. 3745. (23705)
- Einberg, Jaan Jaani p., sõjawäest wab. tunn., w. a. Tallinna tagawara polgu ül. 30. 4. 20 a. nr. 12075. (23718)
- Kupmann, Eduard Ado p., sõjawäest wab. tunnistus, w. a. 10. jalawäe rügemendi ülema poolt 30. 9. 23 a. nr. 6344, ja isikutunnistus, w. a. Laitse wallawal. 5. 10. 23 a. nr. 37. (23758)
- Lilienberg, Johannes Jaani p., sõjawäest wab. tunnistus, w. a. 3. Suurtükiwäe polgu ülevalt 17. 4. 20 a. nr. 1849. (23781)
- Flintmann, Joosep Gustawi p., isikutunnistus, w. a. Tall. I. pol. 3. jsk. 1919 a. ja sõiduwoori-mehe luba, w. a. Tallinna linnawalitsusest. (24052)
- Kull, Artur Mardi p., isikutunnistus, w. a. Tall. I. pol. 5. jsk. 1919 a. nr. 9711, ja reserwi tunn. w. a. Harju maak. rahwawäe ülema poolt 1. 2. 21 a. nr. 3722. (24061)
- Paluchis, Peeter ja Meeta, välispass, w. a. Leedu konsulaadist 1923 a. (24063)
- Jansen, Jüri Juhani p., hobusepass. w. a. Selj wallawal. 25. 10. 21 a. nr. 282. (24067)
- Dworstow, Gawril Dmitri p., isikutunnistus, w. a. Laura wallawal. 27. 1. 23 a. nr. 25, ja sõjawäest wab. tunnistus, w. a. Lennuwäe jalarühma ülevalt 22. 12. 22 a. nr. 8410. (24085)
- Gutmann, Eduard Hansu p., hobusepass, w. a. Rutikwere wallawal. 6. 1. 21 a. nr. 152. (24087)
- Saar, Johannes Peetri p., sõjawäest wab. tunn., w. a. Saare maak. rahwawäe ül. 15. 5. 20 a. nr. 82. (24097)
- Talts, Peeter Jakobi p., sõjawäest wab. tunnist., w. a. Pärnu maakonna rahwawäe ülevalt 10. 3. 20 a. nr. 161/2264. (24101)
- Juhkow, Arnold Abrami p., sõjawäest wab. tunnistus. (24102)
- Sutt, Jüri Jaani p., sõjawäest wab. tunnistus, w. a. Kindl. Suurtüki diw. ülevalt. 15. 9. 20 a. nr. 1253. (24104)
- Gorschkow, Peeter, hobusepass, w. a. Irboska wallawal. 17. 2. 20 a. nr. 667. (24105)
- Terehow, Timofei, hobusepass, w. a. Irboska wallawal. 21. 2. 21 a. nr. 977. (24106)
- Metsis, August Jakobi p., sõjawäest wab. tunn., w. a. Merejõudude Rannawalwe osak. 29. 4. 22 a., ja isikutunnistus, w. a. Warangu wallawal. (24116)
- Markson, Aleksander, sõjawäest wab. tunn., w. a. Tartu kooliõpilaste patalioni ül. 7. 3. 20 a. nr. 34. (24131)
- Feodorow, Semjon Feodori p., sõjawäest wab. tunnistus, w. a. 6. jalawäe rügemendi ülevalt 29. 4. 22 a. nr. 4801. (24135)
- Malowa, Jekaterina, hobusepass, w. a. Irboska wallawal. 21. 2. 21 a. nr. 968. (24137)
- Tarum, Alfred Juhani p., sw. wab. tunn., w. a. soomusr. kuulipild. kom. ül. 1920 a.
- Indus, Karl, hobusepass, w. a. Walga mk. pol. ülevalt.
- Tamm, Joosep, isikut., w. a. Walga mk. pol. ül. nr. 516, ja sw. wab. tunn., w. a. 3. diw. int.
- Moloschew, Andrei, sw. wab., w. a. Petseri mk. rhw. kom.
- Moltschanow, Nikolai, sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül.
- Hõbeoja, Olga Rodioni t., hobusepass.
- Kaldo, Teodor, hobusepass ja sw. wab. tunn.
- Worobei, Konstantin, sw. wab. tunn., w. a. 14. 4. 21 a. nr. 3725.
- Litwinow, Foma, isikut., w. a. Slobodka wallawal. 17. 12. 19 a. nr. 115 ja sw. wab. tunn. nr. 11643.
- Pronikow, Mihail, sw. wab. tunn. nr. 4009.

- Kudrāwtsew, Feodor, sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. nr. 1644.
- Ojaots, Gawril sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. nr. 642.
- Muru, Ignati sw. wab. tunn., w. a. 2. jalaw. polg. ül. nr. 2120 ja hobusepass.
- Kononow, Aleksei, sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. nr. 6172.
- Rudakow, Aleksei, sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. nr. 8277.
- Mets, Wassili, sw. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. nr. 2697.
- Kristal, Onufri, sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. nr. 6773.
- Külaots, Mihail, sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. nr. 1891.
- Kruglow, Wassili, hobusepassid, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 276, 277.
- Haritonow, Johannes, isikut., w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 2550, ja sw. wab. tunn., w. a. 7. jal. polg. ül. nr. 5055.
- Kaljo, Eduard, sw. wab. tunn., w. a. Kalewi Mal. ül. nr. 2841.
- Wiiper, Anton, sw. wab. tunn., w. a. Wiru mk. rhw. ül. nr. 1217.
- Kurg, Karl, sw. wab. tunn., w. a. Wiru mk. rhw. ül. nr. 1180.
- Gutmann, Johannes, sw. wab. tunn., w. a. 4. jalaw. rüg. ül. nr. 7244.
- Wärat, August Jüri p., sw. wab. tunn., w. a. 9. jalaw. polg. ül. nr. 15446 ja isikut., w. a. Pärnu l. pol. 28. 8. 20 a. nr. 11853.
- Horn, Aleksander Matwei p., sw. wab. tunn., w. a. Tall. 1. sw. haigem.
- Kalamann, Eduard, hobusepass nr. 317.
- Laning, Johannes Kristjani p., isikut., w. a. Paaslepa wallaw. 29. 12. 20 a. nr. 302 ja sw. wab. tunn., w. a. Tall. tagaw. batali, dets.-kuus 1920 a.
- Int, Daawet, hobusepass, w. a. Saare wallaw. 8. 1. 21 a., edasimüümise märkusega J. Haawikule.
- Fridolin, Walentin Juhani p., sw. wab. tunn.
- Toom, August Bernhardi p., sw. wab. tunn., w. a. Wiljandi mk. rhw. ül. 5. 11. 20 a. nr. 13698. (17794)
- Donde, Meisa Jankeli p., sw. wab. tunn., w. a. Wiljandi mk. rhw. ül. 10. 10. 23 a. nr. 15907. (21007)
- Laasner, Aleksander Kirilli p., sw. wab. tunn., w. a. Tartu mk. rhw. ül. 10. 6. 21 a. nr. 13085. (17977)
- Awik, Aleksei Aleksandri p., res. tunn., w. a. Saare mk. rhw. ül. (18173)
- Pöder, Peeter Juhani p., sw. wab. tunn., w. a. Wiljandi mk. rhw. kom. 21. 5. 19 a. nr. 7. (19095)
- Matson, Jaan Matto p., isikut., w. a. Hummuli wallaw. 28. 11. 19 a. nr. 418 ja sw. wab. tunn., w. a. 3. üksik. jalaw. patalj. ül. 31. 10. 23 a. nr. 7574. (18791)
- Peterson, Hans Jaagu p., w. a. Holstre wallaw. 14. 4. 21 a. nr. 1179 ja sw. wab. tunn., w. a. Sakala partis. üksiku patalj. ül. 14. 4. 20 a. nr. 847/5162.
- Semenow, Iwan, isikut. nr. 1038, ja sw. wab. tunn. nr. 8136. (19200)
- Annuk, Willem, isikut. nr. 615, ja sw. wab. tunn. (12151)
- Horst, Johannes Johani p., sw. wab. tunn., w. a. 20. 8. 21 a. nr. 499. (19718)
- Selge, Ernst Jaani p., sw. wab. tunn. 3. jalaw. rüg. ül. 27. 10. 20 a. (19895)
- Laurenson, Eduard Jaani p., isikut., w. a. Anija wallaw. 17. 11. 23 a. nr. 83 ja sw. wab. tunn., w. a. 3. jalaw. polg. ül. 28. 5. 20 a. nr. 8197. (20630)
- Rössmann, Jüri Madise p., w. a. Harju mk. rhw. ja k.-l. ül. 13. 11. 20 a. nr. 2979. (20631)
- Wahtrus, Gustaw Käsperi p., isikut., w. a. Kolga wallaw. 16. 4. 20 a. nr. 1260, ja sw. wab. tunn., w. a. Harju mk. rhw. ül. 8. 4. 20 a. nr. 5239. (20636)
- Jürgens, Gustaw, sw. wab. tunn. nr. 6879. (19844)
- Laaser, Heinrich Aleksandri p., w. a. Wiru mk. rhw. ül. 13. 11. 20 a. nr. 1198. (20108)

Tunnustatakse maksusetuks järgmised isikutunnistused:

- Pulwer, Miina Jaani t., w. a. Maidla wallaw. 1922. a.
- Mikiwer, Alma Rosalie Johani t., w. a. Järwe wallaw. 30. 12. 19. a. nr. 743.
- Weske, Oswald.
- Korkmann, Katta Karli t., w. a. Kunda-Malla wallaw. 19. 12. 19. a. nr. 703.
- Rego, Gustaw Johani p., w. a. Püssi wallaw. 1922. a.
- Pann (Parm), Johannes Tooma p., w. a. Kalwi wallaw. nr. 1360.
- Wiil, Anna Marie Hansu t., w. a. Paaswere wallaw.
- Pruus, Lonni Jakobi t., w. a. Walga maak. pol. wal. 15. 12. 19. a. nr. 2104.
- Prangli, Emma Peetri t., w. a. Tahewa wallaw. 16. 12. 19. a. nr. 267.
- Bisneek, Andres Karli p., w. a. Laatre wallaw. 5. 10. 21. a. nr. 332.
- Madal, Aleksander Jakobi p., w. a. Karula wall. 25. 9. 20. a. nr. 1348.
- Kerem, Andres Johani p., w. a. Wana-Antsla wallaw. 9. 12. 20. a. nr. 252.
- Laut, Karl Toomase p., w. a. Sangaste wallaw. 15. 12. 19. a. nr. 73.
- Rosenthal, Marie Samueli t., w. a. Sangaste wallaw. 17. 12. 19. a. nr. 190.
- Tennof, Luise Hendriku t., w. a. Tartu 1. pol. I sk. nr. 8965.
- Orlow, Nikolai Feoktisti p., w. a. Walga maak. pol. ül. nr. 10049.
- Nõps, Mihkel Karli p., w. a. Walga maak. pol. ül. nr. 2571.
- Aunin, Peeter Jaani p., w. a. Walga maak. pol. ül. nr. 10006.
- Kadak, August Mardi p., w. a. Kasaritsa wallaw. nr. 1597.
- Kudu, Asow Peetri p., w. a. Laatre wallaw. nr. 416.
- Borowsky, Onufri Leoni p., w. a. Walga maak. pol. ül. nr. 7385.
- Lill, Karoline Hendriku t., w. a. Walga maak. pol. ül. nr. 1523.
- Peterson, Johann Pauli p., w. a. Raudteede pol. ül. nr. 3992.
- Johanson, Katariina Karli t., w. a. Walga maak. pol. ül. nr. 4405.
- Lust, Julie Hendriku t., w. a. Walga maak. pol. ül. nr. 10301.
- Püwi, Toomas Jaani p., w. a. Walga maak. pol. ül. 516.
- Samorodkin, Grigori, w. a. Raudtee pol. wal.
- Golupkow, Iwan, w. a. Senno wallaw. nr. 742.
- Sorin, Peeter, w. a. Irboska wallaw. nr. 7422.
- Sinilnikow, Nikolai, w. a. Senno wallaw. nr. 702.

- Atamanow, Wassili, w. a. Senno wallaw. nr. 35.
- Baschkow, Dimitri, w. a. Irboska wallaw. nr. 9487.
- Rjurik, Wiktor, w. a. Irboska wallaw. nr. 9409.
- Drosdow, Kusma, w. a. Irboska wallaw. nr. 149.
- Tokarew, Matwei, w. a. Irboska wallaw. nr. 9184.
- Drosdow, Mihail, w. a. Irboska wallaw. nr. 7383.
- Boikowa, Tatjana, w. a. Irboska wallaw. nr. 71.
- Kalde, Jegor Andrei p., w. a. Slobodka wallaw. 24. 1. 22. a. nr. 16.
- Luu, Iwan Nikita p., w. a. Slobodka wallaw. 15. 12. 19. a. nr. 63.
- Mironow, Iwan, w. a. Petseri wallaw. 20. 1. 20. a. nr. 160/3.
- Kalde, Teodor, w. a. Petseri wallaw. 20. 1. 20. a. nr. 108/7.
- Lodi, Iwan, w. a. Petseri wallaw. 12. 1. 20. a. 76/3.
- Kanadu, Semjon, w. a. Slobodka wallaw. 28. 1. 20. a. nr. 982.
- Susi, Iwan, w. a. Petseri wallaw. 7. 2. 20. nr. 87/11.
- Lasarewa Marie, w. a. Petseri wallaw. 11. 5. 20. a. nr. 184/20.
- Lomp, Peeter, w. a. Satserinna wallaw. nr. 14.
- Morosowa, Nadeshda, w. a. Petseri l. pol. ül. nr. 612.
- Hodorowski, Adam, (ajut.) w. a. Petseri l. pol. ül. nr. 292.
- Nasimow, Natalie, w. a. Petseri wallaw. nr. 174/17.
- Mets, Wassili, w. a. Irboska wallaw. nr. 10062.
- Lillipuu, Aleksander, w. a. Rootowo wallaw. nr. 3861.
- Katkow, Iwan, w. a. Petseri wallaw. nr. 193.
- Wassiljew, Nikolai, w. a. Rootowo wallaw. nr. 2354.
- Lillipuu, Wassili, w. a. Petseri wallaw. nr. 12/3.
- Laanemets, Iwan, w. a. Meremäe wallaw. nr. 348.
- Kuuseorg, Peeter, w. a. Petseri wallaw. nr. 154/30.
- Pantipajew, Pawel, w. a. Petseri l. pol. isk. nr. 1386.
- Waas, Jenni, w. a. Tall. l. pol. 4. jsk. nr. 122.
- Treublatt, Woldemar, w. a. Kloostri wallaw. nr. 1648.
- Mägi, Woldemar, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 31009.
- Polikarpow, Marfa, (ajut.), w. a. Narwa l. pol. nr. 702.
- Mill, Eduard, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 31450.
- Waganow, Aleksandra, w. a. Narwoowa wallaw. nr. 728.
- Schwartz, Marina, w. a. Narwa l. pol. nr. 20213.
- Jermann, Lembit, w. a. Jõhwi alewiwal. nr. 177.
- Isakar, Maria, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 12617.
- Schults, Emilie, w. a. Petseri wallaw. nr. 1386.
- Schults, Maria, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 8482.
- Trumm, Anna, w. a. Küti wallaw. nr. 405.
- Kaljo, Eduard, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 438/15389.
- Mägar, Anton, w. a. Mustajõe wallawal. nr. 106.
- Trankmann, Elsa, w. a. Rakwere l. pol. ül. nr. 209.
- Kurg, Karl, w. a. Salla wallaw. nr. 1180.
- Tõnisson, Krõõt, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 19147.
- Laube, Woldemar, w. a. Järwa mk. pol. ül. nr. 2039.
- Kroll, Johannes, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 26917.
- Gutmann, Johannes, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 24560.
- Gutmann, Aliide, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 24608.
- Aland, August, w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 20877.
- Ljelikow, Iwan, w. a. Skorjatina wallaw. nr. 513.
- Kirast, Georg Johani p., w. a. Pärnu l. pol. wal. 29. 12. 19. a. nr. 7927.
- Ild, Minna Liisa t., w. a. Are wallaw. 21. 2. 22. a. nr. 232.
- Laul, Helena Jaani t., w. a. Pärnu l. pol. isk. 24. 5. 21. a. nr. 13416.
- Kukk, Juuli Andrese t., w. a. Pärnu l. pol. isk. 5. 12. 21. a. nr. 14188.
- Lõmpsi, Minna Johani t., w. a. Uulu wallaw. 1921. a. nr. 130.
- Iio, Ado Juhani p., w. a. Jõhwi pol. isk. 1. 12. 19. a. nr. 179.
- Tõnsmann, Willem Mardi p., w. a. Taeblla wallaw. 16. 4. 20. a. nr. 68.
- Allik, Emilie Rosalie Kustase t., w. a. Waikna wallaw. 13. 12. 19. a. nr. 83.
- Grönfeld, Herman Juhani p., w. a. Rikholdi wallaw.
- Raudt, Gustaw Gustawi p., w. a. Sutlepa wallawal. 27. 1. 21. a. nr. 280.
- Suitsberg, Johann Gustawi p., w. a. Sinalepa wallaw. 22. 12. 19. a. nr. 225.
- Maalo, Mihkel Jaani p., w. a. Lihula wallaw. 28. 5. 20. a. nr. 1127.
- Laurson, Alfred Kusta p., w. a. Tähtwere wallaw. 15. 12. 19. a. nr. 117.
- Mullikas, Ida Kristiani t., w. a. Tartu l. pol. 1. jsk. 17. 12. 19. a. nr. 5287.
- Ekimow, Nikolai Iwani p., w. a. Tartu l. pol. 1. jsk. 4. 12. 19. a. nr. 2662.
- Lutsar, Olga Samueli t., w. a. Peri wallaw. 2. 11. 20. a. nr. 1061.
- Wald, Ida Abrami t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 11. 9. 22. a. nr. 19755.
- Zur Mühlen, Bernhard Konradi p., w. a. Tal. l. pol. 6. jsk. 5. 12. 19. a. nr. 542.
- Wühner, Alma Leberechi t., Tartu l. pol. 1. jsk. 4. 12. 19. a. nr. 2422.
- Roos, Samuel Peepi p., w. a. Tartu l. pol. 1. jsk. 27. 11. 19. a. nr. 1233.
- Kerberg, Karl Samueli p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 15. 7. 20. a. nr. 14734.
- Michelson, Nikolai Karli p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. 14. 2. 22. a. nr. 2760.
- Nummert, August Karli p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
- Ridolin, Hugo Jaani p., w. a. Tartu l. pol. 2. jaosk.
- Wälba, Johannes Marie p., w. a. Raadi wallawal. nr. 1204.
- Tarrik, Albert Jaani p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
- Arik, Oskar Johani p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
- Waher, Erika Willemi t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
- Ääro, Alma Gustawi t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.

Kalew, Wilhelmine Kristjani t., w. a. Tartu l. p. 2. jsk.
 Kalew, Friedrich Madli p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
 Berg, Helene Theodori t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
 Apri, Aliide Jüri t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
 Int, Peeter Jaani p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
 Peep, Alfred Johani p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.
 Jaanits, Johannes Eduardi p., w. a. Tartu l. p. 2. jsk.
 Woltri, Aliide Hendriku t., w. a. Haaslawa wallaw. nr. 307.
 Lahk, Otto Willemi p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk.

Teadaanne.

Ellamaa Riikline Turbatööstus on 1. maist arwates üle wiidud Harju maakonna politsei Keila jaoskonna külge ja moodustab oma ette turbatööstuse politsei ralooni.

Kõik paberid palun wahetult wastawatele ametnikkudele saata.

Läänemaakonna Politsei ülem

J. Kokla.

Ilmunud trükist:

Ilmunud trükist:

Wann. adw. K. Mikfeldt'i

„TSIWIL-ÕIGUS“

on saadawal „Eesti Politseilehe“ talituses, Toompea lossis. Soowi peale saadetakse ka postiga. Hind 175 marka.

Teadaanne.

Walga maakonna politsei 2 jaoskonna ülem annab teada, et 19. juunil 1924 a. kell 10 hommiku müüakse Koorküla w., Koorküla metsek. kwartaal nr. 74 peal

enampakkumise teel

W. Stryk'ide pärijate päralt olew warandus, mis koos seisab 14^{1/2} jookswast süllast segapuudest, mis hinnatud 4350 marga peale Stryk'i pärijate 1919 a. maakonna ja walla puudujääkide katteks wõetawa täiendawa maade ja sissetulekumaksu maksmiseks.

Müüdawaid puid wõib näha oksjoni päewal sealsamas.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Törwas, 15. mail 1924 a. nr. 0113723

Jaoskonna ülem: C. Lõhmus.

EESTI KELL

Wiru t. nr. 23, Tallinn.

EESTI AKTSIA-SELTS

C. SIEGEL

asutatud 1878 a.

TALLINNAS, Lai t. nr. 27. Kõnetr. 183 ja 18-50.

Keskküte, supelussisseseaded, wesiwarustus, kanalisatsioon, pumpade sisseseaded, arteesia-puurkaewud.

L A D U S:

Igat seltsi torud, nende osad, gaasi-, wee- ja auru-armatuurid, wannid ja wanniahjud igasuguse kütte jaoks, ökonoomilised pliidad, pumbad, latt- ja wiisraud, kandjad, plekk, talad, naelad igat sorti, juurdeweoraudtee materjaalid j. n. e.

Kaustiksooda, calc. sooda, calc. ja krist. Glaubersool, kaali salpeter, waigud ja gummi-arabicum, Quebrachokstrakti, wääwelhape, soolhape, anilinwäriid, maaildriwäriid ja lakid, masinaõlid, igasugused keemilised ja tooresained naha-, klaas-, paberi-, tekstiil- ja tuleliku tööstuse jaoks.